

První čtení písma: **Izajáš 29, 13-14**

Panovník praví: „Protože se tento lid přibližuje ke mně ústy a ctí mě svými rty, ale svým srdcem se ode mne vzdaluje a jejich bázeň přede mnou se stala jen naučeným lidským příkazem, proto i já budu dále podivuhodně jednat s tímto lidem, divně, předivně. Zanikne moudrost jeho moudrých a rozumnost jeho rozumných bude zakryta.“

Druhé čtení písma: **1 Kor 1, 18-25**

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. Je psáno: ‚Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhnou.‘ Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím? Protože svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro povolání, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé.

Chvála bláznovství!

Apoštol Pavel jako by se ve svém dopise do Korintu vyznal z náklonnosti ke všem bláznům, pošetilcům a bloudům. A naopak všechny učence, filozofy, ba i teology, pěkně shazuje. Nenechá na nich nit suchou. Je tomu ale skutečně tak? Jak to opravdu myslel s tím bláznovstvím, když píše, že *„bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé“*?

Pavel založil křesťanský sbor v Korintu během jedné ze svých misijních cest. Nějakou dobu tam tehdy pobyl, a pak se vydal na další cestu. Když se později doslechl, jak se korintánům daří, moc velkou radost z toho neměl. Ve sboru se mezi sebou handrkovali, předháněli se kdo je lepší věřící, a z Ježíšova učení, které jim předával, se jim asi už většina vykouřila z hlavy. Korint byl přístavním městem, jež tepalo obchodem. Jak známo, v byznysu je úspěšný ten, kdo má větší obrát a tučnější zisk. A když celé dny trávíte obchodem, tahle byznysová filosofie se vám vryje pod kůži, a začnete jí uplatňovat i v dalších sférách svého života – v rodině, ve vztazích, i ve sboru. Rozbroje v korintském sboru nepochybně úzce souvisely i s teologií prosperity a úspěchu, kterou tam zřejmě někteří prosazovali. Pavel nemohl asi hned všeho nechat a vydat se za nimi, a tak jim alespoň napsal pěkně obsáhlý dopis. Ten dopis se nám naštěstí dochoval do dnešních dnů a stal se součástí Nového zákona. Díky tomu si i my dnes můžeme připomenout, jak Ježíše Krista apoštol Pavel chápal, a jak o něm svědčil.

Hned v úvodu píše Pavel o kříži. To je nám celkem blízké. Je to jednoznačný symbol. Jen ho uvidíte, hned je jasné, že tady bude řeč o křesťanství. Tehdy, v Ježíšově době, ale kříž tenhle význam neměl. Bylo to něco jako oprátka. Dva zbité trámy, na které přitloukali vězně, odsouzené k smrti. K potupné smrti, protože ten, kdo byl pověšen na dřevě, je zlořečený Bohem. Když tedy Ježíšovi učedníci, všichni, kdo tenkrát Ježíše následovali, kdo ho poslouchali, věřili mu, fandili mu, když tihle lidé viděli, že Ježíš takhle zemřel, jistě to jejich vírou hodně otřásl. Ten, v něhož doufali jako ve spasitele, je popraven. A je po všem. Musela to být velká beznaděj. Mnozí asi tu víru také tehdy ztratili. Ale naštěstí ne všichni. Ti, kteří se z té ztráty vzpamatovali a zaslechli Boží hlas znějící do toho ponurého ticha, a ve svém nitru vykřesali tu trošku naděje, že tohle nebylo poslední slovo, ti uvěřili, že Ježíš žije, i když zemřel. Že je stále s nimi. I když byl ukřižován. Jenže tahle zcela absurdní víra je dost nepochopitelná. Nepochopitelná pro toho, kdo jí sám nevěří. Nepochopitelná pouhým rozumem.

Moudří tehdejšího světa se jim asi posmívali. Hleděli na ně skrz prsty, anebo aspoň nevěřičně kroutili hlavou. Známe to. Když někdo začne svůj projev slovy „Každý rozumný člověk přece ví, že“ pak je jasné, že ten, kdo s názorem takového řečníka nesouhlasí, nutně se staví do pozice člověka nerozumného. Pavel však na tuto hru nepřistoupí. Nesnaží se vysvětlit jim, že se to dá nějak rozumově uchopit a pochopit. Ponechte si, slovutní zákoníci a řečníci svou moudrost. My vám jí nebereme. Jestli však nechcete jít cestou záhuby, ale cestou spásy, s touhle moudrostí si nevystačíte. Bude potřeba něco víc. Odložit tuhle moudrost tak trochu stranou, a otevřít se tomu, co na první pohled vypadá jako bláznovství.

Skoro by se mohlo zdát, že moudrost je něco špatného, co je s vírou v Boha v rozporu. Spasení dojdeme pouhou vírou. Neboť rozum, to je děvka ďáblova, jak nám kázal Martin Luther. Tohle napětí mezi rozumem a

vírou je ale jenom zdánlivé. Víra nemusí být pouze racionální nebo slepá. Může jistě být i rozumná a moudrá. Co si tedy představit pod tou moudrostí, do níž se zde Pavel opírá, když říká *„Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu.“* Představuji si jí jako něco podobného ulitě raka poustevníčka. Poustevníček je takový ten koryš, který žije na mořském dně, ukrytý v opuštěných schránkách jiných tvorů. Ráček je bez této ulity prakticky bezbranný, snadno se stane kořistí nějakého predátora. Když se narodí, žádnou svou ulitu nemá. Musí se různě skrývat, na každém rohu mu hrozí nějaké nebezpečí. A tak, když najde nějakou vhodnou ulitu, ve které už nikdo nebydlí, zaleze si do ní a usídli se tam. Opouští jí pak už jen v nezbytně nutných případech, tedy hlavně proto, aby si obstaral nějakou potravu. A pak zase šup zpátky do jeskyňky. I my se často schováváme do takových nejrůznějších ulit. Ačkoli nám tyto ulity nejsou ulity na míru, a občas nás někde možná i trochu tlačí, přeci jen je nám v nich dobře a bezpečno. Je nadmíru rozumné stát se takovým poustevníčkem. Vytvořit si vlastní jeskyni z toho, co se nám, či jiným, v životě už osvědčilo, co funguje. Obklopit se knihami, poučkami a radami a jich se držet. A hlavně se nepouštět do žádných větších akcí. To by nemuselo dobře dopadnout. Má to ale jednu velkou nevýhodu. Ta ulita či jeskyně se pro svého poustevníka stává tak trochu vězením. Zlatou klecí, ve které je mu sice dobře, ale nemůže a nechce z ní vytáhnout paty. Je většinou stále na tomtéž místě, a i když jí možná někdy trochu pohnete, na nějaké velké putování to není. Když se člověk zahnízdí ve svých moudrech, když si navykne na své rozumné a zaběhlé postupy, zároveň se tím uzavírá všemu jinému, novému, neznámému. Za stěnou ulity jsme schováni před hlukem zvnějšku, který by nás mohl rušit, znepokojoval, poňoukat. A ten, kdo ve své ulitě čeká na spásu, ten se načeká.

Evangelium nám zvěstuje zprávu o tom, že je tu cesta, po které se vydat, a díky němu můžeme zahlédnout ukazatele, kudy ta cesta vede. Můžeme zaslechnout pozvání na tu cestu. Cestu ke spáse. Zaslechnout a vyslyšet tohle pozvání, to ale znamená, že musíme vylézt ze svých ulit a jeskyní. Opustit svůj bezpečný přístav moudrosti, rozumnosti a nadměrné opatrnosti, a vydat se na tu cestu. Z poustevníka se stát poutníkem. Pěšákem na cestě, krácejícím bez ulity, bez masky, která nás skrývá a chrání. Díky Bohu, máme ale to štěstí, že na té cestě nikdy nejdeme sami. Jde tu s námi někdo, kdo nám tu cestu už pěkně prošlápnul. A tohle je pro mě to největší bláznovství, o němž Pavel píše. Odvaha, touha a chuť vydat se na cestu, po níž šel Ježíš Kristus. Ten, který sám byl poutníkem, tulákem, který nebyl nikde doma. Byl věčně na cestě, na které se setkával s lidmi. A na konci té cesty se nepotkal s nějakou zaslouženou odměnou, slávou, pochvalou, ale s potupnou smrtí, s totální prohrou, v níž i on sám propadl zoufalství. Bláznovství je to o to větší, že po stejné cestě se vydali už mnozí před námi, a i oni mnohdy dopadli špatně. Jenže to, co je bláznovstvím z pohledu lidského, může být moudrostí v Božích očích. I když někdy děláme to, při čem si ostatní ťukají na čelo, ve svém nitru třeba věříme, že je správné to udělat. A že je třeba si za tím stát, ať si druzí říkají, co chtějí. Protože co je skutečně moudré, ne podle lidských měřítek, ale podle měřítek božských, to my nejspíš úplně posoudit neumíme. Co jednomu může připadat jako pošetilsto, může pro jiného být záchranou. To, co my lidé můžeme považovat za rozumné, může být z pohledu božího viděno úplně jinak. Jeho soud může naše dnešní posuzování obrátit úplně naruby. Protože, jak píše apoštol Pavel, bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. A proto spolu s ním kážeme Krista ukřižovaného.

Víra v hrdinu, který skončil na kříži, je ústředním nahlédnutím toho, že i v tom největším srabu má stále smysl věřit. Ten dopis, co psal apoštol Pavel do Korintu, totiž musíme dočíst do konce. Kdyby Ježíšův příběh skončil touhle potupnou smrtí, nebylo by se co divit Židům, že mají slovo o kříži za kámen úrazu. Nebylo by se co divit Řekům, že víru v ukřižovaného mají za bláznovství. Až ke konci Pavlova dopisu je to velké finále. Teprve tam se dočteme o té skutečně dobré zprávě. Že Ježíš Kristus byl vzkříšen. A to je něco, co dalece přesahuje jakékoli jiné zázračné znamení. V Kristu vzkříšeném se nám naplno projevuje to, co Pavel popisuje jako Boží moc, která se na kříži zdála být tak slabá a poražená. Boží moudrost, která na kříži vypadala jako bláznovství. Ale která je pro člověka, který v ní věří, slovem útěchy a posily na cestě.

Já sám jsem od útlého mládí cítil touhu být tak trochu poutníkem a tulákem. Dálky mě lákaly a život usazený připadal mi nudný. S přibývajícím věkem se cíle a způsoby mého putování mění. Co ale zůstává je touha jít někam dál. I když se přitom člověk nemusí věčně trmácet od města k městu. Jít dál může znamenat i jít dál svou duchovní cestou. Ale ať už je člověk na cestě skutečné, či na cestě duchovní, po nějaké době pozná, že to, co na cestách schází, je nějaké zakotvení. Pevný bod, ke kterému se může upnout. Tím pevným bodem pro nás může být třeba i víra v to, že Bohu se zalíbilo spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí.

Amen!